नेपाल राजपत्र

भाग २

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २०] काठमाडौं, आश्विन १८ गते २०२७ साल [अतिरिक्ताङ्क २६

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः—

२०२७ सालको ऐन नं ९

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

वन संरक्षण (विशेष व्यवस्था) ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:– वन संरक्षण (विशेष व्यवस्था) ऐन, २०२४ (यसपछि मूल ऐन भनिएको) लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:– (१) यस ऐनको नाम "वन संरक्षण (विशेष व्यवस्था) (पहिलो संशोधन) ऐन, २०२७" रहेको छ ।

(२) यो ऐन मूल ऐन लागू भै सकेका जिल्ला वा क्षेत्रमा तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ र हाल मूल ऐन लागू नभएका क्षेत्रमा मूल ऐन लागू भएका मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधन:– मूल ऐनको दफा ५ को उप-दफा (२) र उप-दफा (३) को सट्टा देहायको उप-दफा (२) र उप-दफा (३) राखिएको छ–

(२) वन पैदावार हटाउन र नोक्सानी गर्न प्रयोग भएका साधन सहित अभियुक्तलाई पक्री श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिएको कार्यालय वा अधिकारीसमक्ष बुझाउन निमित्त कुनै व्यक्तिले कसैसित मद्दत मागेमा सक्दो मद्दत दिनु त्यस्तो व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) उप-दफा (२) बमोजिम बुझाउन ल्याएको माल र अभियुक्त सोही उप-दफामा तोकिएको अधिकारी वा कार्यालयले तुरून्त बुझी लिई तहकिकात सम्बन्धी कारवाही गर्नुपर्छ ।

३. मूल ऐनको दफा ५ पछि दफा ५ क. र दफा ५ ख. थप:– मूल ऐनको दफा ५ पछि देहायको दफा ५ क. र दफा ५ ख. थपिएको छ–

५क. श्री ५ को सरकार वादी हुने:– यस ऐन अन्तर्गतको मुद्दा श्री ५ को सरकार वादी हुनेछ ।

५ख. मुद्दाको तहकिकात र दायरी:– (१) यस ऐन अन्तर्गतको कसूरको तहकिकात कम्तीमा रेञ्जर दर्जा सम्मको फरेष्ट अफिसरले गर्नु पर्नेछ र यस्तो तहकिकातको काम पूरा भएपछि मुद्दा हेर्ने अधिकारीसमक्ष कम्तीमा रेञ्जर दर्जाको फरेष्ट अफिसरले सम्बन्धित वन कार्यालयको नामबाट मुद्दा दायर गर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम मुद्दा हेर्ने अधिकारीसमक्ष मुद्दा दायर गर्दा सम्बन्धित फरेष्ट अफिसरले सरकारी वकीलको राय सल्लाह लिन सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१८८

४. मूल ऐनको दफा ७ मा संशोधनः– मूल ऐनको दफा ७ को सट्टा देहायको दफा ७ राखिएको छ–

७. विशेष अधिकारः– (१) सरकारी वनभित्र कसुरदार पक्रन आफ्नो कर्तव्य पालन गर्दा ज्यू ज्यान नै जोखिम हुने अवस्था पर्न आए वन संरक्षण अधिकारीले घुंडादेखी मुनी लाग्ने गरी गोली चलाउन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरणः– यस दफाको प्रयोजनको लागि वन संरक्षण अधिकारी भन्नाले कन्जरभेटर, डी. एफ. ओ., रेन्जर र वन संरक्षण र सुव्यवस्थाको निमित्त रहेको श्री ५ को सरकारको शसस्त्र कर्मचारी र फरेष्ट गार्डलाई जनाउँछ ।

(२) सरकारी वनभित्रको जग्गा कसैले आवाद गरेको वा त्यस्तो जग्गामा घर छाप्रो बनाई सकेको भए पनि कम्तिमा डी. एफ. ओ. अथवा वन संरक्षण अधिकृत दर्जासम्मको फरेष्ट अफिसरले सो आवादी हटाउन वा घर छाप्रो भत्काउन सक्नेछ र बाली समेत जफत गर्न सक्नेछ ।

(३) उप-दफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐनले हुने अरू सजायमा सो उप-दफामा लेखिएको कुराले कुनै असर पर्ने छैन ।

५. मूल ऐनको दफा ९ मा संशोधनः– (१) मूल ऐनको दफा ९ को उप-दफा (१) को खण्ड (ख) मा दफा ३ को (क) भन्ने वाक्यांशको सट्टा दफा ३ को (ख) भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

(२) मूल ऐनको दफा ९ को उप-दफा (१) को खण्ड (घ) मा दफा ३ को (ङ) भन्ने वाक्यांशको सट्टा दफा ३ को (घ) भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

६. मूल ऐनको दफा ९ मा थपः– मूल ऐनको दफा ९ को उप-दफा (३) पछि देहायको उप-दफा (४) र (५) थपिएको छ–

(४) दफा ३ अन्तर्गतको कसूरमा प्रोत्साहन र मिलोमतो गर्ने प्रत्येक मतियारलाई कसूर गर्ने अभियुक्तलाई हुने सजाय सरह नै सजाय हुनेछ ।

(५) यस ऐनमा अन्यथा लेखिए बाहेक बिगो खुल्न नसक्ने यस ऐन अन्तर्गतको कुनै अपराध गर्नेलाई रू. ५००।– सम्म जरिवाना वा ६ महीनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

७. मूल ऐनको दफा १० मा संशोधनः– मूल ऐनको दफा १० को सट्टा देहायबमोजिमको दफा १० कायम गरिएको छः–

१०. मुद्दा हेर्ने अधिकारः– (१) यस ऐन अन्तर्गतको मुद्दाको कारवाही र किनारा गर्न श्री ५ को सरकारले विशेष अदालत ऐन, २०१३ को अधिकार प्रयोग गरी विशेष अदालतहरूको गठन गर्न सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।